

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik
Jože Kastelic — Naslov uredništva in uprave:
»Naše delo« pri OOOF Krško — Telefon 43—
Čekovni račun pri narodni banki FLRJ Krško
štev. 615-1-9532-16 — Tiska Celjska tiskarna v
Celju — Celoletna naročnina 144, polletna 77,
četrtletna 36 din — »Naše delo« izhaja dvakrat
mesečno.

NAŠE DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA KRŠKO

KRŠKO, DNE 15. AVGUSTA 1952

Kaj je razpravljaj Okrajni ljudski odbor na svojem zasedanju ?

Dne 9. avgusta je bilo zasedanje okrajnega ljudskega odbora v Krškem. Predsednik okrajnega ljudskega odbora je na tej seji poročal o delu okrajnega ljudskega odbora kot celote, o delu občinskih odborov in o najvažnejših gospodarskih vprašanjih. Po poročilu je sledila živahna diskusija.

DELO OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KOT CELOTE

Reorganizacija okrajnega ljudskega odbora, kakor tudi aparata je pri naših množičnih pozitivno odjeknila. Vendar pa s tem še ni rešen problem pravičnega dela okrajnega ljudskega odbora. Namen te reorganizacije je prav v tem, da se delo in odgovornost prenese na vse voljene člane, ne pa samo na predsednika in podpredsednika kot edina nagajana voljena člana.

Meseca junija se je mudila pri nas komisija CK KPS, ki nas je opozorila na vrsto napak našega oblastvenega aparata, ki ima še precej zasidranih starih birokratskih navad pri reševanju najrazličnejših problemov na terenu kot na primer v Brestanici in na Raki. Za takšno nepravilno in neodločno reševanje napak v Brestanici in Raki ne leži zgolj krivda na občinskem ljudskem odboru, temveč na vseh voljenih organih okraja, kakor tudi na okrajnih uslužbencih, ki so napake samo ugotavljali, ne pa proti njim ukrepali. Zato ni delo okrajnega ljudskega odbora samo diskutiranje, kritiziranje itd., na zasedanju okrajne skupščine, temveč je glavna naloga vsakega okrajnega odbornika, da ima stalen stik z volivci. V bodoče se bo klicalo na odgovor odbornika okrajnega ljudskega odbora, ako se bodo ugotovile nepravilnosti v njegovi volilni enoti, kaj je v tem pogledu pokrenil.

VLOGA OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV IN ZBOROV VOLIVCEV

Po reorganizaciji ljudskih odborov in formiranju občin se povsod čuti napredek. Odborniki so dokaj aktivnejši kot prej v krajevnih ljudskih odborih. Živahno se razpravlja in sklepa predvsem o komunalni dejavnosti, analizira se in razčiščuje poslovanje lokalnih podjetij, socialni problemi, vprašanje šol itd. Vendar pa se pri tem opaža, da so se ponekod v tej nastali gospodarski situaciji dobro znašli vsakršni špekulativci.

Brigada Franca Rozmana-Staneta

Okrajni komite LMS Krško je poslal 51 mladincev in mladink na gradnjo ceste Vrhnika—Logatec.

Brigada Franca Rozmana-Staneta, ki so jo sestavljali naši mladinci in mladinke, je bila v dveh mesecih dela petkrat proglašena za udarno, dvakrat pa je bila pohvaljena.

Posebno se je na gradnji izkazala tovarišica Spolar Pepca, ki si je trikrat pridobila častni naslov udarnice. Tovarišica Spolarjeva se je rodila 1.3.1932 na Slapšaku pri Mokronogu. Dovošila je 5 razredov osnovne šole na Studencu, kjer se sedaj živi pri svojih starših. Zaposlena je v tovarni »Jugotanim« v Sevnici.

Ponosni smo na naše mladince in jim želimo pri nadaljnjem udejstvovanju v udarniškem delu še mnogo uspehov.

Obisk v KDZ

V vročem dopoldnevu sem se odločila, da obiščem kmetijsko delovno zadrugo v Leskovcu. Iz Leskovca sem jo našla kar po bližnjici preko krompirišča. Lansko leto je bil to še travnik, letos spomladi pa so proralo in posadili krompir. Ko sem prišla na dvorišče tako imenovanega marofa, sem bila veselo presenečena. Videla sem stroj za sejanje, oranje, kosilnico, dva velika goseničarja, velik plug za rigoliranje, skratka že na dvorišču imas obutek, da si v zadrugi, ki je pa vsekakor večjega obsega.

Ker nisem našla doma upravnika, sem se pogovorila kar z zadrugarji. Iz njihovega pogovora sem ugotovila, da so prav dobro seznanjeni z upravnim poslovanjem zadruge. Dnevno zaslužijo 200 čin. Otroških doklad dobijo 1500 din in so socialno zavarovani. Med seboj se kar dobro razumejo, le nekaj jih tare. Delajo namreč skupno, dobri delavci in slabi. Tudi zaslužek je enak. Drugo leto jih bodo zaradi tega porazdelili po grupah in tako bodo prišli za delo, kolikor je v njihovih močeh, da bosta učinek, kakor tudi njihove plače večje.

V zemljo, ki je bila preorana spomladi, so posadili krompir in s tem preizkusili rodovitnost zemlje. Ugotovili so, da gotovi predeli niso dovolj rodovitni in jih bodo morali zaradi tega znatno pognojiti. Imajo tudi lastno drevesnico, v kateri bodo v kratkem pričeli okulirati divjake. Ker pa bi v tej drevesnici vzgojili premalo sadik za prihodnja leta, bodo isto še povečali.

Z vaščani je drugače. Kolikor imajo zemlje, ki je predvidena za rigolanje, jim da zadruga v zameno drugje njivo ali travnik. S tem pa niso zadovoljni. Največja naspornica zamejnjav je je baronita Gagerin. Kmetije se ravna po njej z izgovorom: »Kadar ho zamena baronica, bom zamenjal tudi jaz.«

Motijo se, če mislijo, da bodo s svojo reakcionarno miselnostjo zavirali delo v KDZ, ali pa jo celo razbili. Kljub vsemu bo KDZ Leskovca imela v letu 1954 velike hruškinice in breskvine plantaze, katere bodo v ponos in velik napredek kmetijstva v našem okraju.

lantski elementi, tako imenovani »gospodarstveniki«, ki se krepko uveljavljajo na raznih gospodarskih pozicijah. Razne gostinske obrate, trgovine, delavnice pod »krajevno firmo« upravljajo bivši lastniki, kot so primeri v Brestanici, Senovem, Kostanjevici, Krškem itd.

Ker imajo občinski ljudski odbori mnogo močnejšo in samostojnejšo administracijo, ki marsikje ni dovolj kontrolirana, obstoja objektivna bojazen in možnost, da se zbirokratizira. Vzroki so v tem, ker je v okraju od 26 občinskih tajnikov 13 takih, ki so bili prej voljeni tajniki krajevnih ljudskih odborov. Ti tajniki so se vzgajili v sistemu administrativnega birokratskega socializma in morajo narediti v tem pogledu prelomnico sami pri sebi. Okrajni ljudski odbor je pravočasno v gotovih primerih opazil te napake. Zato so se v sporazumu z nekaterimi občinskimi ljudskimi odbori izvršile gotove kadrovske spremembe.

Osnovna slabost se ob reorganizaciji ljudskih odborov kaže v tem, da se premalo pojasnjuje širokim množicam, da novi ljudski odbori ne prinašajo temeljite spremembe v komunalnih in drugih dejavnostih, pač pa zahtevajo predvsem, globlje, široke demokratične oblike dela, čim širše sodelovanje volivcev, da se na ta način onemogoča rast birokratizma in samovolje.

NAŠA ZADRUŽNA VPRAŠANJA

Krški okraj je agrarni okraj, ki zajema 80% kmečkega prebivalstva. Pismo CK KPS o reorganizaciji kmetijskih splošnih in delovnih zadrug je povzročilo tako med zadrugarji, kakor med

ostalimi kmeti živahno diskusijo. Doseženi so v tem pogledu tudi že uspehi. V osnovnih kmetijskih zadrugah so se močno poživeli živinorejski odseki. Uvedeni so plemenski krogi nad 400 prvovrstnih krav, vrši se mlečna kontrola itd. V petih splošnih kmetijskih zadrugah so ustvarjeni že močni strojni odseki, porastlo je zanimanje za odbrvo semen ter so vsi pogoji za proizvodnjo semen, povečalo se je tudi zanimanje za obnovo sadovnjakov itd. Vendar pa so naši kmetovalci zaskrbljeni zaradi velike suše, kako bo s preroje živine. Kmečko delovna zadruga Leskovec se je močno organizacijsko utrdila in je kažipot obnove sadjarstva, kakor tudi kmečko delovna zadruga Pišce v obnovi vinogradništva.

OBNOVA VINOGRADOV

Da bi bila obnova vinogradov v našem okraju smotrna in načrtna, so kmetijski strokovnjaki in vinogradniki iz vsega okraja imeli sestanek 6. avgusta, na katerem so stali predloge za skupščino: da se bizeljski rajon z obronki okolice in Bohorja zasadi pri obnovi vinogradov s sledečimi sortami:

30% laškega rizlinga, 15% muškata silvanca, 25% radgonske ranine, 15% modre frankinje, in 10% žametne črnine. Tako bi bilo 70% belih in 20% črnih sort.

Rajon Dolenjski gričevje z obronki Gorjancev, naj bi imel sledeče sorte:

40% žametne črnine, 20% modre frankinje, 10% modre portugalke, 20% rdeče kraljevine in 10% radgonske ranine.

Kulturno prosvetna dejavnost v krškem okraju

Ako bi sestavljali bilanco šestmesečne kulturnoprosvetne dejavnosti našega okraja, bi bil rezultat manj razveseljiv. Ko stopamo v drugo obdobje letošnjega leta si moramo nujno analizirati naše dosedanje delo, poiskati vzroke neaktivnosti in si tako ustvariti smernice za čim uspešnejše kulturno prosvetno delo drugega obdobja letošnjega leta.

Uvodoma bi hotel poudariti, da mora biti vsa kulturno prosvetna dejavnost nujno sestavni del socialistične izgradnje naše domovine. Zavedati se moramo, da mora naše kulturno delo zajeti čim širše plasti našega delovnega ljudstva, posebno pa še naše mladine in s tem dvigati njihov kulturni nivo. Če je kdaj koli veljalo pravilo: »Brez omike ni napredka«, velja to posebno danes, ko na osnovi pridobitev narodnoosvobodilne borbe gradimo lepšo bodočnost delovnemu ljudstvu. Ako govorimo o kulturno prosvetni dejavnosti na osnovi socialistične stvarnosti, ni to delo omejeno samo na uprizarjanje iger in pevskih zborov, temveč na ono poglobljeno vsestransko izobraževanje našega človeka, da bo razumel današnji čas in s tem ves trud, ki ga polagajo naše delovne množice v izgradnjo naše domovine. To pomeni, da moramo vse naše delo usmerjati vsestransko, upoštevajoč krajevne razmere in življenje v katerem delovni človek živi.

V okraju imamo 27 kulturno prosvetnih društev, vendar od teh je 13 društev, lahko rečemo samo na papirju. Izmed najagilnejših kulturnih društev je vsekakor SKUD Bohor na Senovem, nato SKUD Videm in deloma tudi Sevnica. Izmed KUD so bili pa v tem obdobju aktivni v Artičah, Leskovcu, Kapelah, Krški vasi in Raki. SKUD v Kostanjevici je po dobljenih podatkih uprizaril samo »Vedri večer«. Dejstvo je pa, da so vsa naša kulturno prosvetna društva v večini slučajev sodelovala pri različnih proslavah.

Pionirsko vlogo v naši kulturno prosvetni dejavnosti bi vsekakor morali odigrati SKUD na Senovem, Sevnici, Krškem in Brežicah. Tu bi morala biti nekaka kulturna žarišča, ki bi objemala ves okoliš, ki gravitira za dotični center. Ako pregledamo delo SKUD na Senovem, moramo priznati, da je društvo delalo, vendar njihovo delo ni bilo v smislu poglobljanja in širjenja socialistične kulture, temveč je večkrat prešlo v nekako malomeščanstvo, ki sliči v marsičem delu predvojnih kulturnih društev. Na Senovem morajo nujno začeti razmišljati o reorganizaciji svojega kulturno umetniškega dela ter pritegniti čim večje število članov iz delavskih vrst ter ustanoviti Kulturno prosvetno društvo »Svoboda«. Res je, da je z reorganizacijo mnogo objektivnih težko. Vendar bi se iste dale z intenzivnim delom, vseh v poštev prihajajočih činiteljev iste rešiti in vprašanje povoljno rešiti. Svoboda na Seno-

novem bo morala nujno postati center naše socialistične kulture.

Kulturno društvo v Krškem pa »spi spanje pravičnega«, kljub temu, da obstojajo v Krškem prav vsi pogoji, ki omogočajo ustvariti res lepo kulturno življenje, ki naj bi bilo vzgled ostalim krajem v okraju. Na sestanku, kjer se je razpravljalo o kulturno prosvetnem delu v Krškem so bile ugotovljene napake in postavljeni sklepi za izboljšanje. Vsak začetek je težak. Nesmiselno pa je začeti s pripravami za uprizaritev operete, ki mimogrede povedano služi samo za zabavo blaziranemu malomeščanstvu, ako moramo iskati igralce in godbenike izven Krškega. Človek dobi vtis, da so posamezniki iz osebnih ambicij hoteli uprizariti to opereto. Bilo bi vsekakor pametnejše, da izberemo igrjo, ki bo imela tudi vzgojni pomen z manjšim številom igralcev in šele sčasoma bi se vzgojila močna dramska družina, ki bi se lahko lotila tudi težjih in zahtevnejših del. V tem smislu so bili sprejeti tudi sklepi. Obravnavaši to tudi vprašanje ustanovitve stalnega pevskega zbora in ureditev razmer pri glasbeni šoli. Stvar Krčanov je, da sklepe v bodoči sezoni uresničijo.

Zalostno sliko delovanja SKUD, nam prikazuje primer v Brežicah. Kljub temu, da imamo tam ca. 30 kulturno prosvetnih delavcev, vendar jim ni uspelo v preteklem obdobju uprizariti niti ene igrje. Izgovor prosvetnih delavcev, da jih ni nihče povabil, nikakor ne more držati, ker dolžnost prosvetnega delavca je, da prav on postane iniciator vsega kulturnega življenja v Brežicah. Držati se pač moramo načela, da če: »Mohamed ne pride h gori, mora pač gora k Mohamedu!« Upajmo, da bodo Brežičani vzeli vprašanje kulturno prosvetnega dela v resen pretres ter odpravili vse dosedanje napake, tako da se bo v prihodnji sezoni razživilo v Brežicah, kjer so vsi pogoji dani, v res pravo in lepo kulturno življenje.

V Bistrici ob Sotli so si zgradili krasen zadrugi dom, kjer imajo res pravo čedno dvorano in oder. Vendar razen gostovanj ni v Bistrici ob Sotli prav nikakega kulturnega življenja. Čudimo se, da tamkajšnje množične organizacije še do danes tega vprašanja niso rešile. Vzrok nedela ni pomanjkanje kulturno prosvetnih delavcev, saj jih je tam dovolj, izgleda pa, da so v Bistrici neke struje, ki se nikakor ne morejo razumeti ter se med seboj pripravajo. Ne zavedajo se pa, da ravno take prepire si reakcija želi in da s takim delom nehoti služijo reakcionarnim tendencam. Ob dobri volji bo tudi na bistriškem odru zaživel pravo življenje.

Pri vsem našem kulturnem delu pa ne smemo pozabljati na eno, to je, da se skušajo naši politični nasprotniki kjer koli mogoče, privrati v naše vrste in razbijati našo enotnost. Bodimo bud-

PROSLAVA

MATIJE GUBCA

DNE 17. AVGUSTA 1952

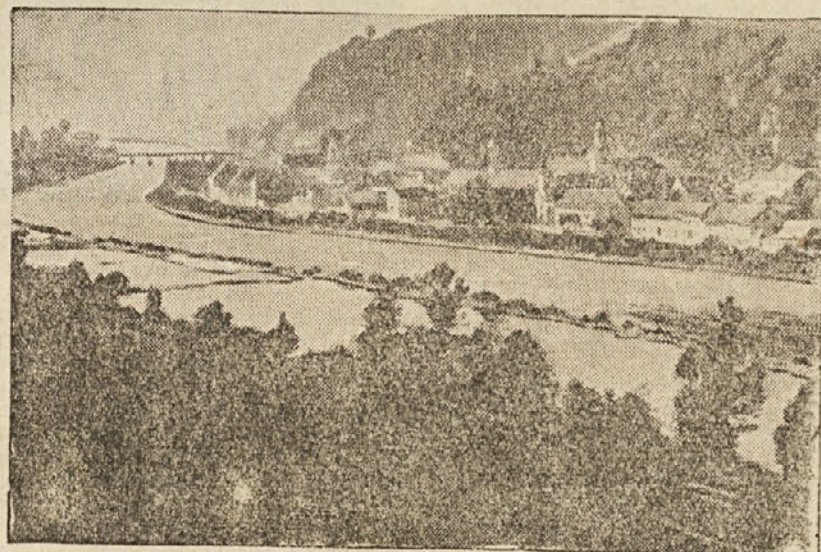
Dopoldanski spored:

Zbirališče ob 8. uri, nato povorka izpred gimnazije na stadion Matije Gubca. Ob 10. uri veliko kmečko zborovanje. Po zborovanju otvoritev vinarske razstave s poskušnjo vina. Razstava goveje živine in konj — razdelitev nagrad. Razstava kmečke knjige. Razstava poljedelskih strojev. Čebelarstvo.

Popoldanski spored:

Ob 14. uri velike konjske dirke. Po sporedu ljudsko rajanje

K OBILNI UDELEŽBI VABI ODBOR

ni in ne nasedajmo ljudem, ki na rafiniran način razbijajo naše vrste.

V bodočem šolskem letu bo vsekakor potrebno, da v krajih kjer obstoja šola, a ni nikakega kulturnega društva, ustanoviti kulturno prosvetno društvo. Izgovori, da ni za to potrebnih kulturnih delavcev ne morejo držati, kajti pri društvu je prav lahko pionirski krožek, dramska skupina in izobraževalni tečaj.

O vprašanjih ljudskih univerz, knjižnic in izobraževalnih tečajev pa prihodnjč.

Bliza se dan VI. kongresa Komunistične partije Jugoslavije, zato bi bilo umestno, da bi si kulturno umetniška društva našega okraja v čast tega dne

napovedala tekmovanje, ki naj bi obsegalo sledeče točke:

1. V krajih, kjer so za to dani pogoji t. j. Senovo, Sevnica, Videm, Brežice in Dobova, kdo bo čim uspešneje ustanovil »Svoboda«.

2. Katero kulturno umetniško društvo bo zajelo v svoje vrste čim več članstva.

3. Katero kulturno umetniško društvo bo v svojem okolišju čimprej in najboljše rešilo vprašanje kulturno prosvetnega udejstvovanja ter sestavilo načrt za delo v bodoči sezoni?

Vsa poročila pošiljajte na Okrajni odbor ljudske prosvete v Krškem.

Tekmovanje papirničarjev na Vidmu

V nedeljo se je končalo tridnevno športno tekmovanje papirničarskih industrij LRS, ki ga je organizirala tovarna »Celuloza« na Vidmu. Otvoritev tekmovanja je bila v četrtek, dne 7. t. m. pred gasilskim domom tovarne. Nato je krenila povorka skozi mesto Krško na stadion Matije Gubca, kjer se je pričelo tekmovanje v posameznih panogah.

V nedeljo ob 15. uri so bili razdeljeni pokali najboljšim skupinam, posameznikom pa plakete. V imenu glavnega odbora zveze sindikatov, je tekmovalce pozdravil tov. Plazar Franc. V imenu OK KPS je govoril tekmovalec tovariš Salmič Vinko, ki je med drugim dejal: »Ni pomen fizikulture samo ta, da bi dosegali vrhunske uspehe v tekmovanjih, ampak je bistvene važnosti to, da zajame fizikultura v svoj krog čim širše plasti naše mladine, jo vzgaja in krepi, da bo čimbolj odporna proti vsem negativnim vplivom tako od strani družbe, kakor tudi higienskih vprašanj. Fizikultura poleg svoje stroke vzgaja človeka tudi v disciplini. Zdrav in odporen človek pozna delovno disciplino, katere osnovo si je pridobil pri telesni vzgoji. Delovna in zavestna disciplina utrjuje tudi moralno, kar naj bi bila last slehernega fizikulturika in kar naj

bi bil tudi odraz mladince in mladinke socialistične družbe.«

Ob koncu zaključne svečanosti so tekmovalci poslali pozdravno resolucijo Centralnemu svetu ZSJ in Centralnemu komitetu KPJ v Beograd.

Rezultati športnih iger so bili naslednji:

Najboljši kolektiv je bil Vevče, ki je dosegel 60 točk od 70 možnih. Kot drugi se je uvrstil kolektiv Količevo s 46 točkami. Na tretje mesto pa se je uvrstil kolektiv tovarne »Celuloza« Videm.

Med posamezniki so se razvrstili takole:

Met bombe: Pernel Anton, Vevče 54.80 m; met diska: Rihter Ivan, Količevo 31.95 m; met krogla: Petakovič Karel, Videm 10.50 m; met kopja: Dolničar Jože, Goričane 39.25 m; tek na 100 m: Flerin Drago, Vevče 13 sek.; tek na 1500 m: Urbanč Lado, Sev. papirnice 4.40 sek.; troskok: Belhar Janž, Videm 10.88 m; skok v daljino: Kokal Franc, Goričane 5.09 m; skok v višino: Čopič Ivan, Sev. papirnice 147.5 cm.

V ostalih panogah so bili najboljši: v nogometu in šahu, Količevo; v namiznem tenisu in streljanju Vevče; v odbojki Severne papirnice; v kegljanju pa Videm.

Gostinci okraja Krško so ustanovili svojo zbornico

V petek, dne 25. julija t. l., se je vršila v Kolodvorski restavraciji Brežice izredna skupščina združenja gostinskih podjetij okraja Krško in hkrati ustanovna skupščina gostinske zbornice okraja Krško. Predsednik združenja tovariš Černe Vlado je v uvodnem govoru pozdravil zastopnika iniciativnega odbora republiške gostinske zbornice tajnika tovariša Jernejčiča, zastopnico OLO Krško tov. Topolovškovo in vse navzoče delegate skupščine. Objasnil je pomen izredne skupščine v zvezi z reorganizacijo Zdrženja v Zbornico in navedel naloge bodoče gostinske zbornice, ki so zlasti te:

da skrbi za napredek organizacije in poslovanje svojih članov glede njihove gostinske dejavnosti;

da daje svojim članom nasvete, mišljenja in pojasnila v posameznih gospodarsko-pravnih, ekonomsko-financijskih, prometnotarinih in drugih gospodarskih vprašanih v zvezi z gostinstvom, o stanju na tržiščih, o gibanju cen in slično;

da skrbi za krepitev poslovne morale z dviganjem zavesti gostinskega kadra in da skrbi za odpravljanje negativnih pojavov v gostinstvu kot so n. pr. razne monopolistične, partikularistične in slične tendence;

da predstavlja in zastopa interese svojih članov pred državnimi organi in v gospodarstvu ter predlaga pristojnim državnim organom gospodarsko upravne ukrepe zoper gospodarska podjetja in druge gospodarske organizacije, ki niso člani zbornice, če se pri svojem poslovanju pregrešijo zoper načela poslovne morale;

da daje mišljenje in pripombe na predloge predpisov in ukrepov s področja gospodarstva, še posebej s področja gostinstva, ki jih podvzamejo organi državne uprave;

da spremlja razvoj gostinskega prometa na področju okraja in proučuje probleme gostinstva ter na podlagi proučavanja daje svoje mišljenje in predloge svetu proizvajalcev pri OLO;

da skrbi za strokovno vzgojo in izpopolnjevanje gostinskega kadra, prireja v ta namen tečaje, seminarje, strokovna predavanja, kulinarčne razstave ter po potrebi izdaja oziroma nabavlja strokovno literaturo;

da daje okrajnemu ljudskemu odboru mišljenja za izdajanje dovoljenj pri ustanavljanju gostinskih podjetij, odpiranju novih gostinskih obratov, pri odzemanju teh dovoljenj in pri združitvi podjetij;

da proučuje možnosti za izboljšanje metod dela in organizacije tehničnega in administrativnega dela v gostinstvu, da skrbi za dvig kvalitete in razširitev asortimenta gostinskih storitev ter daje svojim članom nasvete za preskrbo in notranjo ureditev ter zunanji izgled njihovih obratov;

da vodi register podjetij in gostinskih obratov svojega področja, evidenco strokovnega osebja zaposlenega v gostinstvu;

da opravlja določene posle iz pristojnosti državnih organov, ki jih poverijo zbornici s svojimi predpisi.

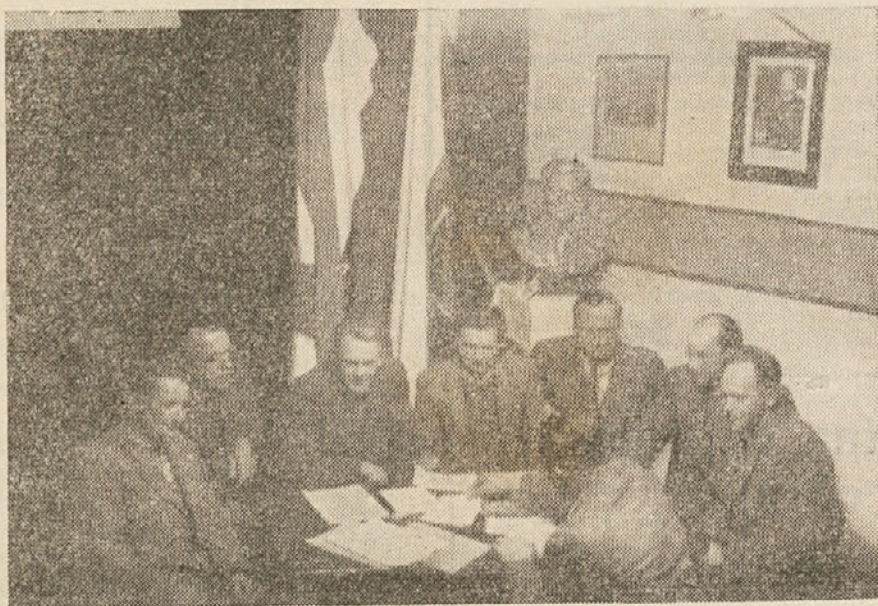
Nato pa je predal besedo republiškega zastopniku tovarišu Jernejčiču. Leta je v jedrnatih besedah iznesel zamisel bodočih gostinskih zbornic. Dosedanja gostinska združenja niso imela zakonite osnove, dočim se gostinske zbornice osnujejo na osnovi zvezne uredbe, ki je izšla v zveznem Uradnem listu števil 31-52. Članstvo v zbornici je prostovoljno: vzdržuje pa se zbornica od prispevkov svojih članov. Prostovoljno so včlanjene okrajne gostinske zbornice v republiško gostinsko zbornico, vendar pa je to včlanjenje z ozirom na tesnejšo povezavo in aktivnejše delo zelo važnega pomena. Zbornice bodo dobro uspevale s svojim delom le takrat, če bodo v njej aktivno sodelovali vsi člani zbornice z umestnimi predlogi, nasveti in prošnjami, ki jih bo le-ta predlagala

na pristojne forume. Zbornica ima namen ščititi na eni strani interese svojih članov, na drugi strani pa interese državne skupnosti. Člani kot taki morajo imeti pravilne odnose do družbene skupnosti. Poslovanje v gostinstvu mora imeti solidno podlago, predvsem važna je tudi vzgoja kadra v gostinstvu. Zbornica pa naj si zada nalogo, da se poveže z gostinsko zbornico v Zagrebu in s publikacijami ali na kakršenkoli propagandni način privabi goste in turiste iz sosedne Hrvatske v lepe in vzljubljene turistične predele našega okraja. Navzoči delegati so živahno odobrvali in pozdravljali govor tovariša Jernejčiča.

Sklep skupščine je bil, da se ustanovi Gostinska zbornica za okraj Krško in hkrati tudi včlani v republiško gostinsko zbornico. Za tem so sledile volitve upravnega in nadzornega odbora. V

Kako gospodarji delavski svet v tovarni Celuloza na Vidmu

Sedanji delavski svet, ki šteje 37 članov, je bil izvoljen 31. marca t. l. Od njegove izvolitve pa do danes je zasedal na štirih rednih sejah in dveh izrednih, skupno je torej zasedal šestkrat. Na vseh zasedanjih je delavski svet proučeval razne probleme, ki so nastali v zvezi z novim gospodarskim sistemom, ki terja v današnjem razvoju gospodarstva pri nas veliko več razmišljanja in pravih ukrepov s katerimi naj bi se zagotovila prodaja izdelkov in s tem obstoj same tovarne. Dasi je vse do nedavnega bilo mnenje, da se bo celuloza

brez kakršnihkoli težko plasirala na trgu in da bomo s tem držali nad njo nekaj monopol, je situacija pokazala v zadnjem času čisto drugačno stanje. Pričela se je ostra konkurenca naših tovrstnih tovarn v pogledu izdelave kvalitetne celuloze, kar je pri nas povzročilo precejšnje težkoče v pogledu slabe kvalitete surovin. Delavski svet je v tem pogledu izdal ukrepe, da se dobavljiva izrecno kvaliteten celulozni les, nadalje da se posveča pažnja pri čiščenju lesa, kar je bistveno za doseganje kvalitetnejših izdelkov. Poslednje težave so nastale v plasiranju lesovine in to vsled tega, ker so tovarne papirja prav tako prešle na izdelovanje boljših vrst papirja in to je brezlesnega, vsled česar ni povpraševanja po navedeni lesovini. Poleg tega se zelo slabo plasira IIIA celuloza, ki ni prikladna za izdelovanje boljših vrst papirja ter nam vsled tega nastajajo zaloge lesa, ki je za to svrhu namenjen.

Zaradi lažje prodaje navedenih artiklov lesovine in IIIA celuloze, je sklenil delavski svet, da se istim cene znižajo, v kolikor je to največ mogoče.

upravni odbor so bili izvoljeni: Černe Vlado kot predsednik, Lukež Aleksander kot podpredsednik, ter člani: Poljanšek Marija, Murko Franc, Vahčić Fonzi, Majcen Lojze in Zupančič Marta. V nadzorni odbor pa: Pšenčnik Franc kot predsednik in člana Kuntarič Ivan in Jesenšek Jože.

Po izbrnem dnevnem redu se je razvila živahna diskusija, v katero so posegali vsi delegati.

Izneseni so bili razni predlogi in težnje, kar vse ima zbornica nalogo, da iznese na pristojnem mestu.

Zbornica je ustanovljena. Zadane naloge so velike, ki pa jih bo moči rešiti, saj so delegati skupščine iz svoje srede izvolili tako v upravni kakor tudi v nadzorni odbor tiste ljudi, ki bodo vložili vse svoje sile, da z napredkom gostinstva in turizma v našem okraju doprinesejo dobrni del v prid naši družbeni skupnosti. Vsem tistim pa, ki se skupščine kljub pravočasnim pismenim povabilom niso hoteli udeležiti, naj velja geslo: »Le v skupnosti je moč!«

Delavski svet je posvetil posebno pozornost pri izdelavi tarifnega pravilnika, ki je bil tudi od republiškega odbora s nekaterimi manjšimi pripombami odobren. Da je bil tarifni pravilnik v glavnem zadovoljivo izdelan, govori dejstvo, da na istega ni bilo več kot 5 pritožb od skupnega števila 333 zaposlenega delavstva. Nekoliko negotovanja je bilo pri delavcih, ki so nekvalificirani, ker so z ozirom na razpon plač prišli na nižje prejemke, vendar so se s pravih prikazovanjem od strani delavskega sveta in članov komisije, ki

Kaj je novega PO SVETU

Svet Atlantskega pakta zahteva pojasnila. Svet organizacije Atlantskega pakta je zahteval od Vel. Britanije in Francije, da se do 20. avgusta dokončno izjavita, ali nameravata zmanjšati svoje naerhte o izgradnji svoje obrambe, ali ne. Če je namen, da bosta gradili svojo obrambo bolj počasi, zahteva svet organizacije konkretne podatke o zmanjšanju prej določenih načrtov. Datum 20. avgust je določen kot skrajni rok, da bi bil položaj jasen do 28. avgusta, ko bo setanek sveta Atlantskega pakta.

Pogreb Eve Peron. 9. avgusta so pokopali posmrtno ostanke Eve Peron, žene predsednika argentinske republike, ki je umrla 26. julija. Eva Peron je bila pokopana s častmi, ki jih izkazujejo predsedniku kadar umre med opravljanjem svoje dolžnosti. Od šeste ure jutraj do polnoči je vse delo v Argentini počivalo razen prometa in časopisne službe. Pokrajinski zakonodajni odbor pokrajine Buenos Aires je sprejel predlog, po katerem se bo glavno mesto te pokrajine La Plata odslej imenovalo po Evi Peron. Isto so predlagali poslanci v pokrajini San Luis in sicer za glavno mesto pokrajine San Luis.

Grški gospodarski načrt. Grška vlada pripravlja štiriletni načrt gospodarskega razvoja države, ki je zasnovan na tuji pomoči v znesku 400 milijonov dolarjev. Izpolnitev tega programa, ki je bil sestavljen na temelju vprašan komisije za evropsko ekonomsko sodelovanje (OEEC), bi moralo do leta 1957 usposobiti grško gospodarstvo za samostojno življenje, po odpravi sistema brezplačne ameriške pomoči.

Odprava vizuma med Grčijo in Turčijo. Atenska agencija poroča, da je bil med Grčijo in Turčijo dosežen sporazum po katerem bodo lahko grški in turški državljani prehajali iz ene v drugo državo brez vizuma.

Rusi in stanovanjska kriza v Avstriji. Sovjetske okupacijske oblasti v Avstriji imajo še vedno zasedeno mnogo javnih in zasebnih zgradb za svoje potrebe. Zaradi tega se je že tako težavna stanovanjska situacija poslabšala. Kakor piše avstrijski socialistični tisk, imajo Rusi nad 27 nekdanih vojašnic in vojaških zgradb ter drugih prostorov za svoje potrebe, kakor tudi veliko število šol, bolnic, javnih zgradb, penzionov in hotelov.

Čistke na Češkem. Po sporočilu praškega radia so iz zveze češkoslovaške komunistične mladine, razen dosedanjega predsednika zveze Zdeneka Hezlara, izključili še tri visoke funkcionarje. Sekretar Centralnega komiteta Slovaške komunistične partije mladine Rudolf Legenhart je bil odstavljen zaradi »težkih« napak pri delu, frakcionarstva in skrivanja napak, ki jih je napravil v preteklosti. Član Centralnega komiteta Karl Cverkveka je bil razrešen svojih dolžnosti, član Centralnega komiteta in vodja informirovske mednarodne študentske organizacije Job Groman pa je podal ostavko.

Na položaj predsednika češkoslovaške mladinske organizacije, je prišel sekretar Centralnega komiteta Vladislav Lis.

Stavka vojnih invalidov v Rimu. Približno 300 vojnih invalidov je stavkalo 3 dni na svojih sedežih v Rimu. Policijske sile so obkrožile zgradbo, ki je v središču mesta, in niso dovolile nikomur prestopa. Vojni invalidi so zahtevali zvišanje pokojnin.

Boji na Koreji. Kitajsko-severnokorejske enote so na osrednjem korejskem bojišču silovito napadle položaje Združenega poveljstva, vendar brez uspeha.

Vzhodno od Pan Mun Joma so kitajsko-severnokorejske sile zavzele hrib, ki je petkrat prešel iz rok v roke. V značilnih spopadih je bilo sestreljeno letalo tipa »Mig 15«, štiri letala pa so bila poškodovana. Hkrati sta bili poškodovani dve letali Združenega poveljstva. Po sporočilu Združenega poveljstva je bilo v značilnih spopadih od začetka avgusta uničenih 24 kitajskih in severnokorejskih letal, 25 pa je bilo poškodovanih.

Tako ne bomo odpravili koloradskega hrošča

V zadnjih letih se je na naših krompiriških površjih pojavil nevaren škodljivec, koloradski hrošč. Ljudska oblast je že ob prvih pojavih tega škodljivca na naših poljih izdala potrebne ukrepe za zatiranje in preprečevanje nadaljnjih okužb. V nekaterih predelih naše republike se je prebivalstvo pravočasno in v zadostni meri zavedalo nevarnih posledic, ki bi jih utegnil povzročiti ta škodljivec in se ravnalo po predpisih in navodilih pristojnih organov. Na žalost to ni bil povsod slučaj in je zaradi premajhne odgovornosti ali celo lahkomiselnosti posameznih kmetovalcev nastala občutna gospodarska škoda.

Naš okraj je v tem pogledu med najslabšimi. Koloradski hrošč se je pojavil na različnih krajih, lokalne oblasti pa so izdale poostrene ukrepe, da bi tako preprečile še večje gospodarske izgube, kot so že nastale. Po vaseh so se organizirale skupine, ki so ob določenih dnevih natančno pregledovale zdrave in že okužene krompirjeve nasade. Rezultati niso izostali, ker so marsikje odkrili škodljivega hrošča in njegove ličinke s tem pa rešili večji del pridelka, ki je eden glavnih prehranbenih artiklov našega prebivalstva. Dejstvo pa je, da posamezniki niso uvideli nujne potrebe kolektivne akcije za odstranitev te nevarnosti za skupnost in tudi za njihov lastni interes, ampak so tolmučili oblasti ukrepe kot nekaj odvisnega in nepotrebnega. Tak odnos je vsakogar vreden ostre obsodbe in je torej več kot umestno, da so bili primeri očitnih kršitev tozadevnih odredb tudi kaznovani.

Svojevrsten odnos do reševanja tega resnega gospodarskega problema je pokazal župni upravitelj iz Boštana g. Zrin Jože. Nikakor nečemo trditi, da se tudi on ne bi zavedal pomena akcije proti koloradarju, le da jo je on vršil na popolnoma svoj način. Stara praksa duhovščine je namreč, da drži ljudstvo v nevednosti, in da pojasnjuje ljudem, da je vsaka nadloga poslana od »zgoraj« in da se ne da proti temu ničesar ukreniti. Koloradski hrošč je tudi neka taka preizkušnja in je najboljši način, da se škodljivca odkrijamo pač tam, da pospešeno molimo in da kaj darujemo za župnišče. Dokaz, da je temu res tako, lahko potrdi prebivalstvo Kopolja in Smarčne, kateremu je župnik Zrin priskočil na pomoč pri pregledovanju krompirjevih nasadov s tem, da je po okuženih poljih organiziral procesijo in to celo pred napovedanim dnem, ker je pač tudi dan pregledovanja prišel predčasno. Ta dan je prišel celo tako naglo, da gospod župnik procesije niti prijaviti ni utegnil, čeprav so mu predpisi zelo dobro znani.

To požrtvovalnost in dobrohotno pomoč gospoda Zrina je treba vsakogar upoštevati. Vprašanje je samo, kdo je od tega imel kake koristi? Mišlimo, da je bil to le — koloradski hrošč!

STERBAN KARL:

Senovški rudarji v borbi za svobodo

In res, naši ljudje po terenu se niso ustrašili grožnje okupatorja, ampak so vedno bolj zagrizeno pristopali k delu za našo stvar. V juliju 1942 je iz Senovega odšla v partizane druga skupina mladih SKOJ-evcev in članov Partije. Tudi ti so, kot prvi, sledili njihovemu častnemu vzgladu ter vsi padli v borbi. Nekateri že leta 1942, drugi pa spomladi 1943. Od te skupine je ostal živ edino tovariš Salmič iz Senovega. Odpor proti okupatorju pa je bolj in bolj zorel, dokler ni prihod XIV. divizije leta 1944 dokončno podrl okupatorske postojanke in dal ljudem novega duška in zaupanja v zmago. Enotno in navdušeno se je naše ljudstvo pričelo pridruževati gibanju NOB, bohorski gozdovi so oživeli od neustrašenih borcev, prihajali so vedno novi in novi in zadajali sovražniku težke udarce povsod tam kjer so jih najmanj pričakovali. Naši tovariši in tovarišice so odhajali z Bohorja na Dolensko in se tam formirali v nove brigade in divizije. Nihče ne more zabrisati

te velikanske zgodovinske resnice. Zgodovina, ki je zapisana v knjigah, ki jo bodo lahko brali še pozni rodovi, je tudi zgodovina Kozjanskega odreda, ki je bil ustanovljen 27. aprila 1944. Istočasno so se pričeli, z borbami pridobljeni, ustanovljati prvi osvobodjeni predeli Kozjanskega, a istočasno so se v vseh teh predelih vršile volitve v narodnoosvobodilne odbore, ki so bili prvi odraz resnične ljudske oblasti. Ponosna in polna veličine je ta velika borba, ki je in bo v vseh dneh ostala z zlatimi črkami zapisana v knjigi zgodovine našega ljudstva. Prav iz tega razloga se je tudi naš mali slovenski narod z vso ljubeznijo oklenil ustanovitve Osvobodilne fronte, ki ga je povedla v odločno borbo za njegovo osvoboditev. Toda prav tako kot je 27. april mejnik, s katerega je naše ljudstvo iz dotodanje neodločnosti in politične razdrobljenosti krenilo na odločno pot narodne osvoboditve in združenja za bodočnost, je 22. julij dan, ko je naš človek v srdim odporu in v borbi za

svobodo sprožil prvo puško na sovražnika, na dan našega celotnega naroda — dan naše ljudske vstaje.

Zato nam ne more biti razumljivo namereno pisanje sovjetskih mogotcev, ki trde, da so se narodi Jugoslavije odločili za to odločno borbo le iz ljubezni do Sovjetske zveze. Edina resnica, ki je jasna in tako prirodna in jo razume vsak naš državljan, je ta, da se je naše ljudstvo uprlo nasilju edino z namenom, da doseže svobodo in lepše dni delovnemu ljudstvu naše domovine. Kakšna pa je ljubezen Sovjetske zveze do okupiranih in plačanih narodov, je brez dvoma najboljši dokaz dejstvo, da si je Sovjetska zveza prav te narode, ko so se nahajali v najbolj krvavi borbi za osvoboditev, zahrbtno hotela razdeliti med tedanjimi zavezniki. 22. julij nas spominja na dan, ko se je začela na slovenskih tleh oborožena vstaja proti fašističnemu okupatorju. Ta dan pomeni začetek poslednjega, a najtežjega boja v narodno in socialno osvoboditev našega ljudstva. Začetek poslednje borbe

zato, ker je dejansko vsa zgodovina našega naroda ena sama borba za obstanek, v kateri je izraženo neizmerno hrepenenje našega ljudstva po svobodi.

Osnovna pridobitev naše ljudske revolucije je ljudska oblast delovnih ljudi. Za državo, ki si hoče graditi resničen socializem, je življenjskega pomena vprašanje ljudske svobode. S prenosom najširših polnomočij na temeljne organe ljudske oblasti, to je na občine, je s tem dana našem delovnemu ljudstvu vsa možnost, da si v krogu svoje občine samo urejuje življenje.

Revolucionarni duh, ki je navdajal naše ljudstvo od začetka vstaje pa skozi vso dobo narodne borbe, veje tudi danes iz vsega našega dela. Ko gradimo svojo socialistično domovino pa ne smemo pozabiti na tiste mravne sile, ki poskušajo zavirati naše delo ter ogrožati našo samostojnost in neodvisnost. Kominformovski razbijači, kapitalistična reakcija in vatikanski klerofašisti naj vedo, da smo tudi v bodočnosti pripravljeni za vsako ceno braniti pridobitve narodnoosvobodilne borbe in se upreti vsakomur, ki bi nas hotel ovirati na naši poti. 22. julij je dovolj zgovoren primer, kako zna slovensko ljudstvo braniti svojo svobodo in neodvisnost.

Dne 17. VIII. bo v Krškem tradicionalna proslava Matije Gubca. Velika revija kmečkega dela. Kmečko zborovanje

N-O-V-I-C-E-I-Z-N-A-Š-I-H-K-R-A-J-E-V

Gabrič Anton iz Sevnice in telečja koža

Kraljica na Betajnovi v Stolovniku

V Stolovniku števil. 26, občina Brestanica živi velika posestnica Zakšek Frančiška, ki ima skupno 33.32 ha zemlje. Od tega 9.83 ha obdelovalne zemlje. Poleg lastne hiše in gospodarskega poslopja, ima imenovana tudi hišico krito s slamo, ki pa že kaže gola rebra, obstoječo iz dveh sobic in veže v kateri je primitivna kuhinja z napol podrti krušno pečjo. Kakor omenjeno je streha pokvarjena, da pa ne pronicata dež v sobe so jo zakrpali s kosi strešne lepenke. V tej hišici stanuje družina tovariša Černoga Ivana, invalida iz prve svetovne vojne. Družina sestoji iz 7 družinskih članov. Lastnica hišice Zakšek Frančiška, ki je pravi primer vaške izkoriščevalke, je oddala hišico v najem Černogovi družini za 50 dni težkega kmečkega dela. Ako računamo vrednost enega dneva minimalno 200 dinarjev pomeni, da mora Černoga plačati kot najemnino mesečno 833 dinarjev. Toda to še ni vse, za vsako vrsto krompirja ali koruze, ki ima Černoga od Zakškove v najemu, mora opraviti en do en in pol

dneva dela, kar je pač odvisno od dolžine vrst. Ta družina je do sedaj opravila že 100 delovnih dni pri Zakškovi, vendar bo treba še delati, ker Černoga ni imel svojega krompirja za seme in si ga je moral od Zakškove izposoditi in ga vrniti v obliki dela. Zakškova pridela vsako leto precej žita, vendar ne čuti potrebe, da bi napravila škopo ter popravila streho na hišici, ki jo ima Černoga v najemu.

V letu 1951 je imela Zakškova 65.000 dinarjev davčne odmere, ki so ji jo pa znižali na 31.260 dinarjev.

Primer Zakškove nam jasno prikazuje kako se še vedno najdejo po naših vaseh vaški mogotci, ki hočejo svojega polja obdelovati na račun tujih žuljev in s tem izkoriščevati delavske družine. Čudimo se stanovanjski komisiji v Brestanici, da tega še ni videla in energično posegla vmes. Čudimo se pa tudi davčni komisiji, kako je mogla znižati Zakškovi davčno odmero za 33.740 dinarjev.

Kako je bilo z ribiškimi odlovom na Savi?

Naše vode so bile včasih znane po obilici raznovrstnih rib. Stanje po vojni pa se še ni popravilo od delovanja okupatorja, ki je brez usmiljenja uničeval ribji zarod z razstrelivom, elektriko in drugimi nedovoljenimi načini lova. Naše vode so še sedaj zaradi tega siromašne na ribah in je potrebno to, kar imamo, najskrbneje čuvati in negovati, da bodo naše reke zopet bogate s tem naravnim bogastvom.

Ribarska zadruga okraja Krško ima nalogo, da neguje in izkorišča ribji zarod v naših vodah. Člani te ribiške zadruge, ki jih je okoli 900, imajo razne cilje in namene, izvršujoč ribolov. Mnogo jih je, katerim je do tega, da čimveč rib nalovijo in bi hoteli, da jim je ribolov vir dohodkov. Za te ima pač beseda ribarska zadruga pravi pomen — ker vsaka zadruga zasleduje cilje, materialno pomagati svojim članom, oziroma povezuje svoje člane v tem, da se dosežejo s skupnimi naporemi boljše materialne koristi. Zaradi navedenega bi imela pomen kot zadruga tudi ribiška zadruga le tedaj, če bi vzgajala ribe — se bavila s produkcijo, ki ima gospodarski pomen.

Je pa nasprotno mnogo članov tudi pri ribarski zadrugi okraja Krško, ki jim ni cilj pridobivanje materialnih koristi, ampak bi jim bil ribolov zabava in šport po trudapolnem, posebno živčno napornem delu.

Jasno je, da ti dve nasprotni gledanja na ribolov morajo voditi do nesprotij in nesoglasij oziroma do neiskrenosti med člani zadruge. Posledica tega je bil tudi članek, objavljen v »Našem delu« pod gornjim naslovom. V članku se napada predsednika ribarske zadruge in nekatere člane, čes da so delili ribe po odlovu z mrežo pristransko in da je bil ribolov izvršen v nepravem času.

Vsekakor je bil čas, ki je bil določen za lov, dobro odbran, ker so se ga mogli udeležiti tudi tisti, ki so zaposleni preko dneva. Odlov se je vršil namreč popoldne. Tovariš predsednik in ves odbor

se pač ni oziral na tiste, ki bi jim bil ribolov skoraj edini poklic poleg obdelovanja malega koščka zemlje.

Da je tovariš predsednik delil ribe pristransko, je lahko smatral nekdo, ki mu ni do ribjega športa. Navadno se čuti najbolj zapostavljenega tisti, ki želi imeti prednosti. Popolnoma enakovredno se različnih rib ne da razdeliti tako, da ne bi bilo prigrigorov. Nekatere ribe so boljše, druge slabše, nekatere večje, nekatere manjše, in delitev brez prepričanja med nešportniki je drugače nemogoča, kakor z žrebom. Sicer pa mora biti malo nevoščljivosti tako pri lovih kakor pri ribičih.

Mnenja sem, da je potrebno čimprej izvesti reorganizacijo ribiške zadruge in ustanoviti ribiško društvo, ki bi združevalo res samo ribiče športnike, ne pa poklicne ribiče, ki bi hoteli imeti od ribolova vir dohodkov. Naše vode imajo trenutno premalo ribjega bogastva in to, kar je, naj bo v veselje ribičem športnikom, ki imajo morda v vsakdanjih življenjskih borbah naporno delo. Ko bo prišel čas, da bodo naše ribje vode spet polne, se bodo nekatere lahko oddale poklicnim ribičem v izkoriščanje.

Član,
ki se ribolova ni udeležil.

Odgovor Ribiške zadruge na dopis uredništva v 14. številki

Odlov rib z mrežo na reki Savi je bil odobren na seji dne 30. maja t. l.

Predsednik Hribar Andrej je bil pooblaščen, da po sporazumu z ostalimi člani iz Brežic izvrši odlov pod osebno odgovornostjo v skladu z danimi navodili.

Teh navodil se je tov. predsednik držal točno, in je podpisani odbor na današnji seji njegov odnos in delo samo odobril, ker pač ni našel nobenega raz-

loga, niti dokaza, da bi bilo njegovo delo v zvezi z ribiškimi odlovom na reki Savi dne 6. julija nepravilno.

Razdelitev ulovljenih rib pa je bila taka, da proti njemu noben pošten član Ribiške zadruge ne more ugovarjati, kajti razdelitev sama je bila izvršena na ta način, da je prejel vsak od navzočih članov-ribičev svoj delež po svojem sedelovanju in po upoštevanju števila njegovih družinskih članov. Je pa seveda v mejah možnosti glede na množino ulovljenih rib neresnica, kar se trdi glede tega, da je delal razliko med člani glede na njih gmotno stanje, ali pa na stopnjo izobrazbe.

V kolikor pa kak član ni hotel prevzeti njemu dodeljenih rib, ni predsednikova krivda, kajti dokazano je, da trije člani niso hoteli rib zato, ker so videli, da je bil odlov izredno slab, le en član je prevzem odklonil z motivacijo, da si takih rib lahko sam nalovi. Po zaslišanju samega tovariša Hribarja in po izjavi prič ribičev je podpisana Ribiška zadruga po svojem upravnem odboru ugotovila, kot je navedeno zgoraj, naslov pa naproša, da naj v bodoče ne objavlja napade na ljudi, ki so voljni delati v prid Ribiške zadruge.

Z ribiškimi pozdravom!

Upravni odbor ribiške zadruge
Krško

Pripomba uredništva: Na naš članek v zadnji številki ni bil napad na predsednika zadruge, kakor si ga zadruga napačno tolmači, temveč sporočilo članom z ozirom na anonimno pismo s pozivom, da povedo svoje mnenje, o načinu izvedbe lova.

Priobčujemo gornja članka s prošnjo, naj nam člani zadruge javijo svoje misljenje, da se zadeva končno razčisti.

Vprašanje vode in pranja v Krškem

Najbolj pereče vprašanje gospodinj iz Krškega je vprašanje vode. To so že obravnavale žene na sestankih AFŽ. Sava je iz dneva v dan bolj umazana, tako da je pranje v njej nemogoče.

Mestna občina ima predvideno gradnjo skupne kopalnice na Vidmu. V zvezi s tem bi bilo dobro, da bi upoštevali težnjo naših gospodinj in zgradili poleg kopalnice tudi pralnico, ki bi se je gospodinj lahko posluževale. Prepričana sem, da bo vsaka žena z veseljem napravila nekaj udarniških ur pri gradnji skupne kopalnice in pralnice.

Danes mislimo na to, kako bi se naše gospodinj čimbolj razbremenile. Z nošenjem vode in s pranjem samim pa izgubijo trikrat toliko časa, kot bi ga izgubile sicer. Z razbremenitvijo se bodo žene lažje udeleževale, naj si bo to na političnem polju ali pa v ostalih množičnih organizacijah.

OBJAVA

Okrajni inšpekcija dela obvešča vsa podjetja, da je po nalogu Sveta za zdravstvo in socialno politiko vlade FLRJ — pravkar izšel iz tiska praktični priročnik za izdajanje delovnih knjižic, kateri vsebuje: uredbno, navodila in pojasnila vseh spornih vprašanj delovnega odnosa, čas zaposlitve in način izpolnjevanja delovnih knjižic tako, da se pravilno delo brez tega priročnika ne more izvršiti.

Praktični priročnik je potreben vsem komisijam, upravnim odborom, delavskim svetom in sindikalnim podružnicam v vseh podjetjih in ustanovah.

Zaradi tega priporočamo, da si podjetja in ustanove, predno pristopijo k temu važnemu delu, naroče praktični priročnik pri Izdavačnem preduzeću »RAD«, Beograd, poštni predal 881, ček. rač. pri Narodni banki FLRJ 102-9032015. Posamezni izvod 100 din.

Inšpekcija dela pri OLO Krško

Frontovci v Brežicah si urejujejo glavno ulico

V Sevnici je podružnica Koteks, ki ima nalogo zbirati kože ubitih živali. Pri tej podružnici je namešten Gabrič Anton, ki kože sprejme in izstavlja račune.

Na cestni bazi na Bohorju so zaposleni tudi hrvaški delavci. Ti delavci se preskrbujejo sami in si tu pa tam zakoljejo tudi kako živinčev. V našem primeru so zaklali tele, kožo pa je tovariš Dragešič Peter odnesel Koteksu v Sevnico v prodajo. Delovni kolektiv cestne baze je kožo stehal in ugotovil, da tehta 6 kg, ker je cena za kg teleče kože 200 din, je kolektiv predvidel vrednost kože v znesku 1.300 din kot dohodek.

Tovariš Dragešič se je zgledil pri Koteksu v Sevnici ter uslužbencu Gabriču Antonu ponudil kožo na prodaj. Gabrič, ko je videl, da ima opravka s Hrvatini, je pač mislil, kakor izgleda, da bi se dalo pri tej koži zaslužiti, zato je ponudil Dragešiču za kožo 200 din. Dragešič razumljivo na to ni mogel pristati, ker je dobro vedel, da je vrednost kože 1.300 din. Po daljšem prerekanju mu je Gabrič končno povedal, da naj pusti kožo tam, ter naj se oglasi čez 8 dni. Izstavil mu je račun, kjer je bila napisana sama teža kože, brez navedbe cene za posamezni kg, niti skupnega zneska. Čez 8 dni se je Dragešič ponovno ogledal pri Koteksu, kjer mu je Gabrič dejal, da mu plača kožo po 120 dinarjev za kg. To ceno je Gabrič vpisal s sviničnikom tudi na prvotni račun, ki ga je dal Dragešiču. Gabrič si je potemtakem lahko v kopijah računa napisal ceno, katero pač podjetje plačuje za teleče kože t. j. v znesku 200 dinarjev, ter si na ta način zaslužil 600 dinarjev.

Navedeni primer nam jasno opisuje delovanje špekulanta Gabriča Antona, ki se hoče okoristiti na račun našega delovnega ljudstva. Tokrat se je Gabrič opekel, ker je našel na zadnjega hrvaškega delavca, ki ne bo dopustil, da bi se razni špekulanti tipa Gabrič okoristili za žulji delavskih rok. Dogodek nam tudi priča, da najbrž ni to osamljen primer špekulantskega postopanja uslužbence Gabriča in da je gotovo na tale način opeharil že več naših delovnih ljudi. Zato bi bilo nujno potrebno, da se vsi tisti, ki smatrajo, da so bili prikrajšani pri oddaji kož prijavi Notranjemu odseku pri OLO Krško, da se dokončno takega škodljivega razrivanja in postavi na mesto, kamor spada.

Pereč problem v Brestanici

Svoječasno so bili skoraj vsi sestanki množičnih organizacij v Brestanici številno obiskani. Prebivalstvo se je teh sestankov rado udeleževalo in sodelovalo pri reševanju krajevne problematike. Lahko pa trdimo, da so sestanki zadnjih treh let silno pčilo obiskani in ljudje ne kažejo nobenega zanimanja za te sestanke. Ako pogledamo globlje in stvar in skušamo isto analizirati, bomo videli, da so krajevni funkcionarji povzročili s svojim nepravilnim postopanjem desinteresanost prebivalstva pri reševanju krajevnih nalog. Navedli bomo samo en pereč problem, ki je hudo prizadel prebivalstvo Brestanice, a še vedno kljub neštetim pritožbam, komisijam in intervencijam še danes ni rešen. Gre za problem obkroge brestaniških prebivalcev z vodo. V začetku leta 1948 je začela brestaniška elektrarna samolastno spuščati pepel v potok in ga tako onesnažila, da brestaniške gospodinj nimajo kje prati perila, niti napajati živine. S prihodom KPD v Brestanico se je uporaba vode v gradu silno dvignila, tako da brestaniški vodovod ni mogel kriti potreb prebivalstva, posebno pa še z ozirom na dejstvo, da so bile prisiljene brestaniške gospodinj v kolikor je vodovod funkcioniral, z vodovodne vodo prati perilo in napajati živino. Brestančani imajo polno razumevanje, da rabijo na gradu nujno vodo, ne morejo pa razumeti, zakaj elektrarna še vedno kljub neštetim pritožbam spušča pepel v potok in istega onesnažuje. Koliko vode bi se prihranilo, ako bi lahko uporabljali vodo iz potoka za napajanje živine in pranje perila. Zato ni čudno ako prebivalci Brestanice govore danes, da nima smisla hoditi na sestanke, ker sklepi itak nič ne drzijo in govori funkcionarji delajo brez ozira na sklepe sestankov množičnih organizacij. Z ozirom na navedeno stavišmo javno vprašanje uprave elektrarne v Brestanici in upravi rudnika na Senovem, kdaj mislijo prenehati s takim delom? Stojimo na stališču, da smo mi tudi državljani z dolžnostmi in pravicami in nikakor ne gre, da bi rudnik Senovo in brestaniška elektrarna zniževala polno lastno ceno na račun brestaniškega prebivalstva.

Pričakujemo, da nam bosta rudnik Senovo in elektrarna v Brestanici javno odgovorila.

Leta 1573 na Krškem polju

Kakor vsako leto, tako tudi letos praznujemo na zgodovinskih tleh krškega okraja proslavo Matije Gubca. Da si osvežimo spomin na dobo, ko se je slovensko in hrvaško kmečko delovno ljudstvo pod vodstvom Matije Gubca uprlo nezasišanemu izkoriščevanju od strani posvetne in cerkvene gosposke, priobčujemo odlomek iz šenoine knjige »Kmečki punkt«, kjer opisuje dogodke na Krškem polju.

Tik štajerskega brega Save, prav nasproti Krškemu trgu v Kranjski deželi stoji na robu hribovja mesto Videm, a za mestom je brdo na katerem se dviga v nebo cerkva svete Marjete. Na jasi tega griča, s katerega vidiš na zapadu Krško in zavoj Save med gorami na vzhodu pa ravnino okoli Brežic, a dalje Samoborsko goro, stoji na samem med smrekami velika hiša; v podzemlju je zidana klet, nad njo pa je močna lesena zgradba pod strmo potemnelo streho. Hiša je obkrožena od lesenega pristrešja, s katerega više v gostih vrstah žolti storži koruze.

Bilo je po Vseh svetih leta 1572; že je polagoma padal mrak. Nebo je bilo čemerno; hud vlažen veter je zvijal po cesti požoltele listje in ko je ponchaval, se je usul dež. V tem času je sedela v zadnji prostorni izbi te samotne hiše zelo pisana družba. Na čelu ji je bil Nikolaj Krobot, pleča štajere širokega rdečega obraza; bil je na glasu, da je bogat, a je bil zelo živahne narave. Zraven gospodarja, ki je bil zaprl za seboj vrata, je kraj majhne lojenice sedel Ilija Gregorič, nekaj dalje uskok Nožina, a nasproti njemu trije možje. Prvi je bil Jurij Planinec, čevljar iz Krškega, majhen suh človeček šilastega obraza in nosu; neprenehoma so se mu pogravale sive oči, na glavi je vedno vrtel klobuček in v ustih sukal svoj ostri jezik. Drugi je bil srednjevelike postave, rdeč in žilav. Ne okrogli glavi so štrleli trdi črni lasje ko ščetine, brado je imel dolgo, izpod povšje kape pa so velike okrogle oči debelo zijale v luč. To je bil kovač Pavle Štirc iz Sv. Petra pri Kunšperku na Štajerskem. Tretji je bil Andrej Hribar, strojar iz Ratec na Kranjskem, suh pretegnjen dedec, ki je venomer škilil v svoj zavihani nos in skrival svoje misli pod večnim smehljajem. V kotu kraj peči pa je neprestano gledal v vrč, ki je stal na zemlji Šimen Drmačič, medtem ko je kramar Nikolaj Doročić iz Metlike, pegav, nabuhel in rusoglav možiček, stoje grel svoja prsa na peči.

»Tako bratje,« povzame besedo Ilija, »našel sem vam vse, kar nas peče in zakaj se dvigamo, a mislim, da se tudi vam na Kranjskem in na Štajerskem ne godi mnogo bolje.«

»Hudiča bolje,« vzroji čevljar, »čudim se, da si kastelan na Krškem gradu še ni naročil škornjev iz moje kože.«

»Nam je hudo, vam je hudo,« nadaljuje Ilija, »gorjače padajo po kmečkih plehih tostran in onostran Sotle in Save. Sosedje smo, bratje, en jezik govorimo, enako nas mrcvarijo, zato se dvigamo vzajemno. Gre za to, da planemo po vseh, ne samo po enem.«

»Na male in na velike pijavke!« zarohni čevljar.

»Ni treba,« povzame zopet Gregorič, »da bi vas veliko učil, Brežičani in Metličani so že večkrat dokazali s cepcem, da znajo krstiti tlačitelje, po stari navadi. Ampak to vam moram povedati, kaj smo ukrenili Hrvatje. To vam sporočam v imenu Matije Gubca

iz Subotice, ki je naš vojskovodja. V stubiškem in susjedskem gospostvu so pripravljene vse vasi; imamo puške, kopja, smodnika in svinca, pa tudi sekir bo zadosti — saj tudi te pridejo prav, ker nas je veliko. Vsaka hiša da po enega moža, oziroma fanta. Izbrali smo tudi kapetane po vseh vaseh, ki so vam vsi dobro znani, saj hodite po kupčijskih poslih često k nam. Gubeč, Pasance in Mogač bodo vodili stubiški narod, jaz Brdovčane, Nikolaj Kupinič Susjedčane. Ivan Turkovič Zaprešičane, Pavel Melinčević kmete iz Pušče, Ivan Karlovan Stenjevčane, a Pavel Fratrič Stupničane. Ko napoči ura, bo vsak kapetan zbral svojo četo — potem pa bo, kar bog da in sreča junaška. A bilo bi nas kljub temu premalo in bi nas kmalu zadušili. Zato gredo za nami vsi številni kmetje, ki tlačanijo Barbari Erdedijevi, ki pod žensko kožo nosi vraga — naši so tudi Jastrebarski, Okič in plemič-kmetje iz Draganič, pa tudi za kmečko ljudstvo okoli Cesargrada in Tuhlja se ne bojim.«

»In se tudi ni treba,« spregovori Nožina; »prihajam baš iz tega kraja. V naše kolo ne bo stopilo samo tlačansko kmečko ljudstvo, temveč tudi malo plemstvo, ki ne more videti ošabnih Kglevičev. Vodil jih bo plemič Gašper Benkovič iz Zaboka in računovodja velikašev Sekeljev, Ivan Dolovčak iz Krapine; obljubil nam je tudi mnogo pušk.«

»A tvoji Uskoki, Marko?« se oglasi iz kota Drmačič.

»Na pol so že moji, dragec,« odvrne Uskok; sicer ne kmetujejo, kakor vemo, a gladijejo in hirajo od tistih grošev, katere jim tako poredkoma plačuje banska blagajna.«

»Vidite, bratje, kako smo sklenili Hrvatini, ali hočete tudi vi z nami?«

»In kaj hočete vi Hrvatini?« vpraša kovač.

»Osel!« zarobanti čevljar in udari s pestjo po mizi. »Dobiti vse, kar nosi gosposko suknjo!«

»Ne tega nečemo,« seže vmes Ilija. Ne damo svoje krvi, pa tudi ne zahtevamo tuje; branimo svoje, a ne ropamo, kar ni naše. Enega kralja služimo in hočemo služiti samo njega — nečemo tlake, gornice, (t. j. davek na vinograde oz. trte), desetine in mitnine, pa da bi nas bičali in v klado devali.«

Obiščite tradicionalno proslavo Matije Gubca 17. 8. v Krškem. Velika revija kmečkega dela. Kmečko zborovajne

Iz PIONIRSKEGA življenja

Naše življenje v koloniji v Črnomlju

Odprlo se je lepo jutro. Na železniški postaji v Krškem je bil velik živ žav. Nasmejanih obrazov so stali otovorjeni pionirji in nestrpni pričakovali prihod vlaka. Kmalu je prisopihal in nas odpeljal proti Črnomlju v počitniško kolonijo. Hitro smo se približevali Beli Krajini. Poznali smo jo le iz pripovedovanja, čitali smo mnogo o njej in o njenem hrabrem ljudstvu v času narodnoosvobodilne borbe, sedaj pa smo jo začeli z veseljem spoznavati sami.

Sonce je močno pripekalo, ko smo prispeli na cilj v Črnomelj. Naselili smo se v dekliškem internatu. Postal nam je kmalu pravi dom. Povsod vladata red in čistoča. Spočetka smo gledali drug drugega, kmalu pa je bilo sklenjeno med nami pravo tovariško življenje. Tudi svoj dnevni red imamo, ki ga zvezmo vsako jutro. Vsak dan zase je ves pester in zanimiv. Hodimo na izlete. Obiskali smo Vinico, rojstni kraj Otona Zupančiča, našega velikega pesnika. Kot on nekoč, hodimo mi danes po njegovi in naši zemlji in pijemo nje prelesti. Vse to pa nam je omogočila nova Jugoslavija, za katero so žrtvovali življenja tisti... Eden izmed junaških borcev v Beli Krajini je bil Stane Rozman, kateremu so pred kratkim odkrili spomenik v Lokvah blizu Črnomlja, kjer je padel skupno z dvema tovarišema. Pri odkritju spominske plošče smo bili tudi mi in taborniki, ki taborijo zunaj mesta. Taborniki se smatrajo za velike junake in to tudi v resnici so. Hodili so tudi z nami na kopanje v Kolpo v Podzemelju. Predvsem nas je vse zanimal muzej, v

katerem prikazujejo vsa junaška dela belokrajnskega ljudstva iz časov NOB. Iz teh slik smo spoznali vso veličino borbe in težkih žrtev, ki jih je dala Bela Krajina za našo mlado in neodvisno Jugoslavijo.

Vsi, ki nas tu vodijo in učijo, se trudijo, da bi nam napravili lepe in vesele počitnice v Črnomlju. Zdravi smo postali in ogoreli. Jesti moramo mnogo, da postanemo veliki in močni. Kamor koli

pridemo, povsod odmeva smeh in vrisk veselih, zadovoljnih pionirjev.

Zadnji večer smo se veseli zbrali ob tabornem ognju, naša pesem je odmevala daleč naokrog, a v sruju je bilo marsikateremu težko, ker smo se poslavljali od gostoljubnega belokrajnskega ljudstva.

Tako so nam minili dnevi počitniškega življenja v koloniji. Da, lepo, čudovito lepo nam je bilo in smo hvaležni vsem, ki so nam omogočili te lepe in prijetne dni. Sele sedaj spoznavamo svojo domovino in šele sedaj vidimo, kako veliki in bogati smo. Mi vsi vemo, da je naš dolg velik, zato se bomo potrudili, da kot dobri in zvesti pionirji izpolnjujemo svoje dolžnosti.

Pionirji krškega okraja.

pa se brž tudi prehladi. Kar se tiče zdravljenja sončarice, prepustimo to bolnišnici.

Zelo češči so v vročih dneh kožni izpuščaji, ki močno srbijo. To preprečimo le z lahkim oblačili (nobenih volnenih oblek). Če pa že dobi otrok izpuščaje, je najboljšo sredstvo kopel v vodi, kjer bomo kuhali hrastovo lubje. Nekoliko manj izdatna je kopel v sluzovem čaju. Na izpuščajih trpijo zlasti debeli otroci, ki uživajo preveč mlečnih hranil. Zato jim omejimo mlečno hrano, ki jo nadomestimo s sadjem in sočivjem. Nevarnost teh izpuščajev je, da jih s praskanjem in grebenjem otrok okuži.

Da bomo preprečili vse te nevarnosti, upoštevajmo naslednja pravila:

1. Dojenje je edino sredstvo proti prebavnim škodbam v vročih poletnih dneh. Materino mleko je vedno sveže in vedno pravilno sestavljeno in ni nevarnosti, da bi otrok zbolel.

2. Otroka, zlasti zalivančka, moramo poleti pravilno negovati. Mora biti vsak dan okopan in sveže previt. Ne sme biti predolgo na soncu, zlasti ne pokrit. Denimo ga raje v senco.

3. Otrok naj bo v poletju čim manj napravljen. Nobenega pretesnega ovoja. Čim manj neprepustnega platna!

4. Pravilno sestavljena hrana je silno važna. Zeje otroku ne gasimo z mlekom, pač pa le s čajem z malo sadnega soka. Ravnajmo pravilno z živili. Mleko takoj skuhamo in v hladni vodi ohladimo in shranimo na hladnem.

5. Uporabljajmo vodo za otroka le prekuhanu. Le tako preprečimo razvoj škodljivih primesti.

6. Hraniva morajo biti sveža, brez zadaha, žarka ali kisla.

7. Skrajna čistoča in natančnost z ravnanjem otrokovega pribora.

8. Bojmo se muh in mrčesa ter zaščitimo otroka pred to nadlego.

9. Ne nasedajmo raznim vseznalcem in mazačem. Kakor hitro otrok zboli, ga prinesimo strokovnjaku.

Ako se bomo ravnali po teh navodilih, bomo z malo dobre volje preprečili, da bi nam otrok umrl zaradi nevarnosti, ki jih povzročata poletna vročina našim najmlajšim.

Dr. Krištofič Miroslav.

Poletna vročina je našim najmlajšim nevarna Nega najmlajših v poletnem času

Vroč poletni meseci in zgodnja jesen povzročajo našim dojenčkom in zalivančkom največjo nevarnost zaradi motenj prehrane, ki povzročata škodbe, bodisi naravnost na otroku, ali posredno, ko okvari otrokova hraniva, zlasti mleko. Najbolj je v nevarnosti naš zalivanček, ki ga je v poletju mati odstavila in ga pričela hraniti s tujimi mlečnimi mešanici (kravje in kozje mleko). Zaradi tega je prav sedaj naravna hrana — materino mleko — edina prirodna in nenadomestljiva hrana in najzanesljivejše sredstvo proti škodbam otročkovega črevesja v vročih dneh. To pa pride v poštev zlasti pri tistih, ki gredo na daljša potovanja, ko bi se sicer v naprej pripravljeno mleko in mlečne mešanice gotovo pokvarile in postale neužitne. Zaradi tega priporočamo, da pri eventualnem pomanjkanju hranjenja pri prsih vzamejo žene na pot nekoliko slabo sladkanega čaja, ki prebavni trakt ne obremenjuje tako močno, kot mlečne mešanice. Prav tako priporočamo tistim, ki potujejo iz mesta na deželo, da prve dni ne dajejo otrokom polnovredno mleko, temveč le v razredčenju. Nežno otročkovo črevesje se bo tako s časom privadilo na polnomastno mleko in ne bo neugodnega prehoda, ki bi povzročil črevesne motnje otroku in s tem zagrenil počitnice.

Zlasti sedaj posvetimo mleku in mlečnim mešanicam posebno pozornost in skrbimo, da se mleko, ki je vrelo do 3 minute, čimprej ohladi in hrani na dovolj hladnem prostoru. Sploh pa je svetovati, da se mleko in dodatki ločeno kuhajo in se šele neposredno pred uporabo zmešajo, na ta način je možnost bakterijskega razpada bistveno omejena. V primeru, ko se ne moremo prepričati o kakovosti svežega mleka, je bolje uporabiti mleko v prahu (brunilen, Eledon itd.). Zlasti bi svetovali citronsko mleko (citromil, ciretten, za tiste, ki jih morda dobivajo v paketih iz tujine in naš domači preparat dekstracid). Dekstracid pripravimo na naslednji način: vsebina paketa z napisom »škrab« se vsipa na liter mleka, se dobro pomeša, da ni kep, nato ga ogrevamo, mešamo toliko časa, da zavre in ga takoj ohladimo do telesne temperature in v to vsujemo drugi zavitek z napisom »dekstracid«, mešamo, da se raztopi vsebina. S tem smo pripravili hrano za 5 dnevnih obro-

kov. Več kot za en dan nikdar ne pripravljamo te hrane.

Kaj se zgodi, če nastopijo nepravilnosti v hrani? Posledica škodbe črevesja je bruhanje, driske, padec teže, izsušenje, sploh propadanje in prebavno zastrupljenje. Vse te škodbe otrokovega organizma pa so lahko smrtno nevarne. Kako pa bomo preprečili eventualne driske in ostale motnje? Važno je, da že pri prvih znakih motenj prebave — bruhanje ter prečešči in tekoči stolici — takoj zmanjšamo celokupno množino hrane. Zmanjšamo količino mleka in njegovih mešanec, jih nadomestimo z ruskim čajem, oslajenim s saharinom. S tem seveda tudi nadomestimo izgubljeno tekočino, ki jo telo izgublja s potenjem in driskami. Pri driskah nam dobro pomagajo preparati aplosana in ceratonije; prvi je suhi prah iz jabolok, drugi pa iz rožičev — oba zapirata. Sedaj, ko imamo že na razpolago sveža jabolka, bomo raje uporabili le-ta, ki so odlično sredstvo proti driskam. Olupiš nekaj jabolok, jih nastrgaš, pustiš nekoliko časa stati ter daš našemu bolničku poleg s saharinom oslajenega čaja kot edino jed v času drisk. Naš bolniček bo tako ozdravel čez dva, tri dni. Ako nimáš jabolok, napraviš isto s korenčkom. Da pa črevo takoj preveč ne obremenimo, nadaljujemo drugi dan z riževim sluzom ali pa z beljakovinskim mlekom (Eledon). Vsaka mati pa naj bo posvarjena, da najmanjšo motnjo v prebavi svojega najmlajšega vzame dovolj resno, nevarnost za zalivančka pa je še večja. Ako pa na ta način ni prišlo do izboljšanja, kličite zdravnika.

Umetno hranjen dojenček mora brez-pogojno dobiti že v tretjem mesecu vitaminske sokove, seveda po žličkah. Važni so sveži sokovi, bodisi iz stisnjenih jabolok, limon, korenja ali špinaca. Predpogoj pa je, da je pred pripravo sadje temeljito očiščeno in oprano. Z dodatki vitaminov preprečimo rahitis (mehke kosti), katerega efekt pojačamo s sončenjem otroka. Začnemo previdno sončiti, nekaj minut dnevno. Važno pa je, da tedaj nimamo otroka preveč obledenega in da mu ne obsevamo glavice. Mali otročki so nagnjeni k sončarici, ki se odraža v nenadni vročini, bruhanju, omedlevici, zbitosti ali celo s krčmi. To preprečimo le s pravilnim oblačenjem, kajti otrok se prav hitro pregreje

Pepče pripoveduje...

Zdaj res ne vem, kje se me glava drži! Nekateri mi očitajo mojo Kuni-gundico, da sem preveč zaljubljen. Drugi mi očitajo, da ni res, da je res Hermina iz VIDMA svojo mater boksala, da je pa res, da je res Hermina samo svojo sestro sunila. Res je pa, da je res bilo napisano v pretekli številki »Našega dela«, da je Hermina svojo mater boksala in da je res, da ni dokazano še do danes, da ni res. Res je pa tudi, da sem padel v veliko nemilost pri častilnih in organizatorjih »božje poti« k bolnici Emiliji. Če psu na rep stopiš, pa zavili. Tako je tudi zacvilila neka oseba iz Vidma, ki je zaradi mojega zadnjega pripovedovanja bila prizadeta, ker sem razgalil izkoriščanje bolni Janove od strani gotove »gospode« in jim zmešal njihov gospodarski račun. Dragi Nikolaj ali po domače Miklavž! Res imam predlog jezika, ampak samo za ljudi tvojeje kova, ki bi se radi poneumnjevali naše ljudstvo in na račun tega dobro živeli. Z mojo glavo samostojno mislim in bom z mojim jezikom opletel, ako bo potrebno, tudi »prečastitega« gospoda ali pa »prečastito« sestro. Ako pa tebi manjka v možganih tisti kolešček, ki smeti ven meče, ti ne morem pomagati. Očitaj mi, zakaj ne napravim dežja, ker je velika suša. Dragi Miklavž, obrnil si se na napačni naslov! Ti, kot zaščitnik in oprada duhovnih gospodov in redovnic, bi moral vendar vedeti, da dež lahko dobimo samo, če gospodu župniku plačamo za procesijo. Ali si postal že tako neveren, da v to več ne veruješ? Sicer pa, kakor sam praviš, je že »božja volja«, da ni dežja. Najbrž gospod bog hoče s tem kaznovati svoje služabnike božje na tem svetu, ker so se tako nesposobno in izdajalsko vedli proti svojemu lastnemu narodu. Povedati ti tudi moram, da je med poštenjaki navada, da se na pismo podpisuje in dajo točen naslov, samo »svetohilinc«, »farizeji«, zahrbtnježi in podležji pisarji anonimna pisma, ker niso toliko pošteni in značajni, da bi za to, kar napišejo, tudi odgovarjali in se branili. Samo hinavci lajajo za hrbotom, poštenjaki pa povedo v obraz. Toliko v vednost tebi, katoliški Miklavž! Na SENOVMEM sem se pa udeležil pogajanj med Čebelo in njegovim bodočim tastom za doto. Tasi je postavljal pogoje: ako hoče Čebela imeti doto in poročiti njegovo hčer, da se mora poročiti cerkveno. No in ker je Čebela mož,

znan po svoji značajnosti in doslednosti, je po dolgem mešetarjenju pristal na predlog, kajti doto le ni tako zavreči, da bi pa zadeva ostala v tajnosti, sta jo Čebela in njegova izvoljenka odkurila v Moravce pri Kamniku, kjer sta se cerkveno poročila. Doma na Senovem je pa Čebela junaško hotel zatajiti cerkveno poroko. Da, da, nič ni tako skrito, da ne bi bilo očito. Vsekakor pa obudujem Čebelino globoko ljubezen do dote. V BRESTANICI sem pa pri večerni kino-predstavi, ki je trajala do pol 23. ure, občudoval osnovnošolsko mladino, kako je verno spremljala dogodka na platnu. Odlučba občinskega odbora v Brestanici, ki pravi, da je mladini izpod 16 let prepovedano obiskovati večerne kino-predstave, menda za upravo kina ne velja! Čudim se pa tudi staršem, da puste svoje otroke k večernim predstavam, na drugi strani pa predbacivajo našim učiteljem in učiteljicam, da ne vrše svoje dolžnosti ter da današnja šola ne zna vzgajati. — V KRŠKEM sem z lahkoto v petih minutah zaslužil 590 dinarjev, ker sem kupil v trgovini Potrošnja št. 3 torbico iz polivinila za mojo Kuni-gundico za 1000 dinarjev, medtem ko stane ista torbica v trgovini Potrošnje št. 10 in 1 1590 dinarjev. Kot ljubitelj malih živali sem šel v krški kino, da si nabere nekaj eksemplarjev skakalcev. Priznati moram, da sem prinesel domov res lepe vzorce. Kuni-gundica jih je bila kar vesela, ko so tako ljubko skakale po srajci. Upravi kina pa sva hvaležna za polurno zabavo, ki sva jo imela z lovljenjem teh skakalcev. V SEVNICI sem hotel predati kožo zaklanejca jacy pri tamkajšnjem Koteksu. Ker sem se zbal, da bi mi jo uslužbenec Gabrič očenil »od oka«, tako kakor telečo kožo delavcev iz Bohorja, sem se rajši vrnil s kožo v Brežice in jo tam prodal. Hotel sem potovati malo na Bizeljsko pogledat, kako je pravzaprav z »bizeljsčanom«, ki se pri »Sestici« v Ljubljani toči, a sem se v DECNIH SELIH premislil, ko sem v gostilni pri Zagarju pil tako kislo vino po 85 dinarjev, da sem se ustrašil, da me ne bi — ako bi to kislico popil — ponovno začelo »šraufati po vampih«. Zato sem jo odkuril nazaj v Krško, kjer sem se zaradi nastopajočih pasjih dni okopal v kristalno čisti Savi. Kopal se bom tako dolgo, da minejo pasji dnevi.

Pozdravlja Vas Pepče.

Nastanek premoga

Če bi izmerili vse plasti, ki so se od nekdanjih vsede na dno morja, bi dobili debelino kakih 150 km. Georges Schuchert je izračunal, da je za 1 meter peščenjaka, ki se vsede na morskno dno, potrebnih 2460 let, za 1 meter gline 3280 let in za 1 meter apnenca 7780 let. Po teh računih bi bile najstarejše usedline stare najmanj milijardo let. Premog je nastal iz nekdanjih rastlin. Vemo pa, kako počasi se vrši oglenitev. Iz lesa nastane najprej lignit, potem rjavi in nato črni premog in končno antracit. Pri oglenitvi, ki se vrši ob nedovoljnem

dotopu zraka, se odstotek ogljika vedno večja. Tako ima drevo še 50 odstotkov ogljika in le 5 odstotkov drugih snovi. Ne le za oglenitev, tudi za nastanek tako mogočnih skladov premoga je moral preteči mnogo milijonov let. Strokovnjaki so izračunali, da dá stoletni bukov gozd okrog 1 in pol cm debelo plast premoga. Vemo pa, da se v nekaterih premogovnikih nahajajo tudi po 300 plasti, ki so tudi po 1 meter debele. Med temi plastmi se nahajajo kamenine, ki so nastale med premogom, oziroma drevesa, ko jih je preplavilo morje ter pokrilo z blatom in peskom. Potem se je zemlja zopet dvignila in ponovno se je razvila vegetacija, ki je morala biti ponovno preplavljena, da je nastala nova plast premoga. Čeprav so bila gibanja zemlje živahnjša, se je kopno le polagoma dvigalo in spuščalo ter je bilo potrebnih mnogo milijonov let, da so nastali takšni sloji. Da bomo lahko sledili razvoju življenja tekom zemeljske zgodovine, se moramo v bežnih obrisih seznaniti z razdelitvijo zemeljske zgodovine, ki jo delimo v dobe — veke ali ere.

PRODAM harmoniko 80 basov, 2 registra. — Pleterski Slavko, Potrošnja, Krško.

KINO

KINO KRŠKO

16. in 17. t. m.
NAŠLI SO SE — ameriški film
20. in 21. t. m.
DEČEK MITA — jugoslovanski f.
23. in 24. t. m.
TISOČ IN ENA NOČ — am. film
27. in 28. t. m.
MOŽ V BELEM — angleški film
30. in 31. t. m.
TEŽKA POT — ameriški film.

Predstave v letni sezoni ob delavnih ob 20. uri, ob nedeljah in praznikih ob 18. in 20. uri.

KINO BREŽICE

- 15., 16., 17. 8.: POSTAJA UNION ameriški film
- 20., 21. 8.: VOLK Z GORE SILA italijanski film
- 22., 23., 24. 8.: GLUMAČI italijanski film
- 27., 28. 8.: SEHEREZADA ameriški film
- 29., 30., 31. 8.: BRODWAJSKE MELODIJE — ameriški barvni film v glavnih vlogah Esther Williams in Red Skelton iz filma »Ples na vodi«

Predstave v letni sezoni med tednom ob 20. uri, ob nedeljah in praznikih ob 18. in 20. uri.

ZIDARJI IN MIZARJI!

Splošno gradbeno podjetje »PIONIR« Videm ob Savi, potrebuje za izvajanje gradbenih in mizarjskih del 15 do 20 zidarjev in mizarjev. Za hrano in stanovanje preskrbljeno ne gradbišču. Plača po dogovoru, terenski dodatek od 80 do 100 din. — Interesenti se naj zglasijo na upravi gradbišča »PIONIR« Videm ob Savi.

Naše dela

V
VSAKO
VAS
IN
V
VSAKO
HIŠO

V nedeljo, 17. avgusta vsi v Krško na

KONJSKE DIRKE

